

Warszawa, 07.09.2023 r.

ZWIĄZEK ZAWODOWY MUZYKÓW RP

Za kilka tygodni Polacy będą wybierać nowy Parlament. Trwa kampania wyborcza. Z wielkim smutkiem musimy zauważyć, że ani sztaby wyborcze, ani kandydaci na posłów i senatorów, niezależnie od prezentowanej opcji politycznej, nie poruszają w jej ramach tematów związanych z kulturą. Tymczasem wspieranie rozwoju kultury narodowej, zapewnienie dostępu do jej dóbr oraz swoboda działalności artystycznej, to szczególnie ważne aspekty zarówno z punktu widzenia środowisk twórczych, jak i uzasadnionego interesu społecznego, determinujące wiele aspektów życia, łącznie z dynamiką wzrostu ekonomicznego.

Kultura definiuje każdy naród i stanowi najwyższą wartość w budowaniu jego tożsamości i przyszłości. Naród bez kultury jest skazany na zapomnienie. Każdy wysokorozwinięty kraj ma głęboką świadomość znaczenia kultury i przemysłów kreatywnych i w sposób znaczący wspiera twórców kultury, promocję kultury, oraz ekspansję kultury narodowej.

Wyniki badań przeprowadzanych przez niezależne zespoły eksperckie wskazują, że sytuacja ekonomiczna większości osób zawodowo wykonujących działalność artystyczną jest trudna lub bardzo trudna. Około 60% ma przychody poniżej średniej krajowej, a około 30% poniżej minimalnego wynagrodzenia. Wiele z tych osób nie jest w stanie opłacać ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Tymczasem, w przestrzeni publicznej, a także niestety w wielu wystąpieniach polityków, w ciągu ostatnich lat, nagminnie pojawiają się opinie, że artyści to celebryci, którzy opływają w dostatki.

Reprezentowane przez Związek Zawodowy Muzyków RP środowisko muzyków ubożeje w ostatnich latach z miesiąca na miesiąc.

Na sytuację tę składa się kilka elementów. Podczas pandemii byliśmy niemal niewidoczni dla państwowych działań pomocowych, zaś przepisy tzw. ustawy tarczy antykryzysowej umożliwiły znacznej grupie przedsiębiorców eksploatację naszej twórczości bez wypłaty wynagrodzenia z tego tytułu na naszą rzecz.

Nieustannie borykamy się również z konsekwencjami ekspansji cyfrowego rynku dystrybucji muzyki, który poprzez gwałtowny rozwój technologiczny, zachwiał dotychczasowym systemem przepływu pieniędzy w branży muzycznej. Miejsce kluczowego wcześniej elementu tego systemu, jakim była sprzedaż płyt, zajęło korzystanie z muzyki poprzez media strumieniowe oraz w ramach tzw. dozwolonego użytku, za który artyści otrzymywać mają rekompensatę w postaci „opłat od czystych nośników”. Pomimo powyższego, od kilkunastu lat wszystkie kolejne rządy uchylają się od obowiązku aktualizacji listy urządzeń, od których pobierana jest należna zgodnie z przepisami rekompensata od utraconych dochodów, czyli tzw. opłata reprograficzna.

Związek Zawodowy Muzyków RP
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zmmrp.pl, www.zmmrp.pl
tel. 660724146

W dniu 7 września 2023 roku Związek Zawodowy Muzyków RP zwrócił się do komitetów wyborczych głównych polskich ugrupowań politycznych z prośbą, o przesłanie odpowiedzi na kluczowe dla polskich środowisk kreatywnych pytania:

1. Czy Wasz Komitet Wyborczy deklaruje wprowadzenie dedykowanego artystom systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych? Jeśli tak, jak będzie on ukształtowany?
2. Jak powinien być zorganizowany system finansowania kultury i jakie konkretne rozwiązania w tym zakresie Państwo proponują?
3. Jaką rolę w finansowaniu kultury odgrywać powinien mecenat państwa?
4. Czy Wasz Komitet Wyborczy deklaruje niezwłoczne uaktualnienie wykazu urządzeń objętych opłatą, o której mowa w art. 20 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tzw. opłata od czystych nośników), poprzez objęcie nią wszystkich urządzeń umożliwiających kopiowanie utworów i przedmiotów praw pokrewnych dla własnego użytku osobistego, w szczególności smartfonów i tabletów?
5. Czy Wasz Komitet Wyborczy deklaruje wprowadzenie niezbywalnego prawa artystów wykonawców do wynagrodzenia z tytułu publicznego udostępniania utrwalenia artystycznego wykonania w taki sposób, aby każdy mógł mieć dostęp do niego w miejscu i czasie przez siebie wybranym (projektowany art. 86¹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych)?
6. Czy polska kultura powinna być chroniona poprzez specjalne regulacje ustawowe? Jeśli tak to w jakich obszarach i w jakim zakresie?
7. Czy kwestie związane z rozwojem sztucznej inteligencji powinny podlegać regulacjom ustawowym, a jeżeli tak, jakie konkretne rozwiązania w tym zakresie Wasz Komitet Wyborczy proponuje?

Stanowisko w wyżej wymienionych kwestiach, zostanie przez Związek Zawodowy Muzyków RP upubliczniony szeroko ujętym środowiskom twórczym.

Zarząd ZZM RP w składzie:

Wanda Kwietniewska, Krystyna Prońko, Maciej Zieliński, Ryszard Wojciul, Leszek Biolik, Wojciech Wójcicki, Jacek Królik

Związek Zawodowy Muzyków RP
ul. Chmielna 2 lok. 31, 00-020 Warszawa
Nip 946-266-09-42, REGON 364755127
e-mail: biuro@zmrp.pl, www.zmrp.pl
tel. 660724146